

Dobszay László (1935–2011)¹

Merczel György

Dobszay Lászlóra emlékezünk, aki idén február másodikán lenne 80 éves. Egyházzene Tanszékiünk immár harmadszor rendezi meg Dobszay László-konferenciáját. Ezek hagyományosan részben tudományos, részben megemlékező jellegű rendezvények. Ma a kerek évforduló miatt a szokásosnál is jobban szeretnénk fókuszálni a személyes vonatkozásokra. Ha a Tanár úr most itt lenne, tudom, tiltakozna, főleg ennyi program láttán, hisz aki ismerte, tudja, hogy sosem szerette magát ünnepeltetni. Neki mindig fontosabb volt saját személyénél az „ügy”, amit képviselt, amivel éppen foglalkozott. Csakhogy ez az „ügy”, ezek az „ügyek” nagyon sokfélék voltak. Ezért ma —és talán ez a Tanár úr tetszésével is találkozna—, nem róla, hanem az „ügyeiről” szólunk. Ezeket felsorakoztatva, ezeken keresztül szeretnénk bemutatni Dobszay László sokféle érdeklődési területét, életművének sokoldalúságát mintegy szivárványszerűen felvázolva, úgy, hogy minden előadónk néhány percben felvillant egy-egy területet, képviselve közben saját kapcsolódását is a témához, és egyben Dobszay Lászlóhoz.

Amikor először végiggondoltam, hogy mely területeket kellene ma feltétlenül megemlíteni, hihetetlen, de legszűkebben is több mint 20 téma merült fel. Ráadásul minden területet tovább lehetne bontani, s külön tárgyalni további négy szempont szerint, ezek a kutatás, az előadás, a publikáció és az oktatás. Kicsit eljátszva a számokkal: 20 téma megszorozva négy altémával az pontosan 80. Tekintheznénk ezt akár 80 szál gyertyának is egy virtuális tortán. Szeretnénk tehát ma ezeket a területeket minél átfogóbban áttekinteni, ezért szokásos tanszéki előadóink névsorát ki kellett szélesítenünk. Azonban lévén időnk nem végtelen, s hogy mégis minél több téma terítékre kerülhessen, előadóinkat kissé tiszteletlenül arra kellett kérnem, hogy az átlagos konferenciáknál megszokotthoz képest mondandójuk idejét egy kissé jobban korlátozzák. Továbbá ugyanezen megfontolásból kellett néhány fontos témát is kihagynunk, mint pl. a gregoriánt, a gregoriánkutatást, hiszen holnap egy egész napot szentel ennek az MTA Zenetudományi Intézetének konferenciája. Kimarad továbbá a Schola Hungarica témája is, egyrészt, mert két éve részletesen is szóltam erről, mikor a Schola 40 évéről, 60 lemezéről (s 250 koncertjéről) próbáltam összefoglalást adni, tavaly pedig a hőskor, az első lemez felvételének körülményeit sikerült felidézni néhány, azon a lemezen közreműködő személy segítségével. De aki holnap este eljön a várba, az hallhatja majd a Schola Academica koncertjét, amelyen számos régi skólással találkozhat.

¹ A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszéke által „A sokoldalú Dobszay” címmel szervezett emlékkonferenciát 2015. jan. 30-án a Régi Zeneakadémia koncerttermében tartották. Az előadások élőszóbeli sajátosságait, az eredeti légkört földidézendő, nagyrészt megőriztük.